

A tisztogató

Időpont: Advent 2. vasárnapja; 1954. december 5.

Alapige: Malakiás 3:1-7a.

Ímé, elküldöm én az én követemet, és megtisztítja előttem az utat, és mindjárt eljön az ő templomába az Úr, a kit ti kerestek, és a szövetségnek követe, a kit ti kívántok; ímé, eljön, azt mondja a Seregeknek Ura. De kicsoda szenvedheti el az ő eljövételének napját? És kicsoda áll meg az ő megjelenésekor? Hiszen olyan ő, mint az ötvösnek tüze, és a ruhamosóknak lúgja! És ül mint ötvös vagy ezüsttisztogató és megtisztítja Lévi fiait és fényessé teszi őket, mint az aranyat és ezüstöt; és igazsággal visznek ételáldozatot az Úrnak. És kedves lesz az Úrnak a Júda és Jeruzsálem ételáldozatja, mint a régi napokban és előbbi esztendőkbén. Mert ítéletre indulok hozzátok, és gyors tanú leszek a szemfényvesztők ellen, a paráznák és hamisan esküvők ellen, és azok ellen, a kik megrövidítik a munkásnak bérét, az özvegyet és árvát, és a kik nyomorgatják az idegent, és nem félnek engem, azt mondja a Seregeknek Ura. Mert én, az Úr, meg nem változom, ti pedig, Jákóbnak fiai, nem emésztettek meg! Atyáitok idejétől fogva eltértetek rendeléseimtől és nem tartottátok meg azokat. Térjetek hozzám, és én is hozzátok térek, azt mondja a Seregeknek Ura.

Az emberek szeretik a tisztaságot, de nem szeretik a tisztogatást. Örülnek a frissen mosott, tiszta fehérneműnek, de ki nem állhatják a nagymosást. Jólesik nekik a ragyogóra kitakarított lakásban való tartózkodás, de utálják a nagytakarítás piszkos munkáját. Az eredményt szeretik, de a folyamatot, mely az eredményhez vezet, szeretnék megspórolni. Olyanok, mint a gyermekek, akik szeretik az új, tiszta ruhát, de a mosakodást szeretnék lealkudni, s ha nem lehet, prüszkölnek és kapálódznak ellene.

Így van ez lelki tekintetben is. Szeretjük a lelki tisztaságot, de kényelmetlennek érezzük, mikor Isten elkezd tisztogatni. Isten azonban minden áron meg akar tisztítani. Hogy miképp, erről beszél Malakiás próféta. Azt feleli rá: Két követ által. Az egyiket így nevezi: az én követem, a másikat így jelöli meg: az Úr, a szövetség követe. Az egyik nyilvánvalóan ember, a másik titokzatos, de nyilvánvalóan több, mint ember. Nézzük Istennek ezen a két követén keresztül végzett tisztogató munkáját!

1. A tisztogató ember az időbeli sorrendben az első. Róla mondja a Seregeknek Ura: „Ímé, elküldöm az én követemet, és megtisztítja előttem az utat.” /1.v./ Útegyengető. Az eredeti

szöveg úttörőről beszél, de az egész szakasz összefüggésében szabad nekünk út-tisztogatóról, mai nyelven utcaseprőről is beszélni. Utcát söpörni nem lehet porcsinálás nélkül. Az utcaseprő épp ezért kellemetlen ember, de szükséges és hasznos. Különösen kellemetlen, ha épp a mi házunk előtt söpör. Már pedig Isten tisztogató ember-követe mindig ezt csinálja. Az én szemetemet kavarja fel. Megtérésemet követeli, s a bűneimről beszél, még pedig nem általánosságban, hanem egészen konkrétan. Leleplez, botrányt csinál, pellengérré állít, megszégyenít. Irgalmatlan. Nincs benne tapintat. Megzavarja nyugalmamat, s felkavar körülöttem és bennem mindent.

Lehet, hogy úgy jön hozzám, mint Keresztelő János. Egyszer csak váratlanul betoppan az életembe, mint a Heródesébe. Mikor már jól éreztem magam a bűnben, mikor elaludt már vádoló lelkiismeretem, mikor a mindig szívesen botránkozó világ is napirendre tért már a bűnöm felett, s tudomásul vette, hogy olyan vagyok, amilyen vagyok, akkor egyszerre csak elém áll kérlelhetetlen erkölcsi szigorúsággal s irgalmatlan igazmondással, és ráteszi kezét pont a fájó sebre, életem legégetőbb kérdésére, a rajtam éktelenkedő, de már megszokott piszokfoltra, s kimondja: Nem szabad néked övele élned! Tudom-e ilyenkor az ilyen embert Isten követének tekinteni, szolgálatát angyali szolgálatnak tartani? Követ ugyanis annyit jelent idegen nyelven: angyal. Adventi hírnököt látok-e benne, aki azt az örömmüzenetet hozza, hogy ímé eljön az Úr, akit keresek? Tudatában vagyok-e annak, hogy az ilyen követ mindig közvetlen az Isten előtt jár, utána mindjárt itt az Isten, aki ma és itt és most az én házamban akar maradni? Vagy kellemetlen, orcátlan, szemtelen, mindenbe belekotnyeleskedő alaknak tartom, akit el kell némítani, ha másképp nem megy, még az életére törés árán is? /Máté 14:1-12./

Lehet, hogy úgy jön hozzám, mint Símei Dávidhoz. /II. Sámuel 16:5-14./ Mikor amúgy is utolértek bűneim, nyomorúságba kerültem, s földönfutó lettem, mint az Absolon elől menekülő Dávid, egyszer csak megjelenik a színen valaki, aki belém rúg, holott máskor a lábamat csókolgatta volna, a sajnálat kézszorítása helyett kövekkel dobál meg, vigasztalás helyett szidalmaz, s régi bűnöket hánytorgat fel mocskos szájjal mondván: Te vérszopó és istentelen ember! Hogyan fogadom az ilyen embert? A mártíromság pózában hallatlanná teszem sértéseit, vagy ráuszítom a barátaimat, hogy szerezzenek elégtételt nekem, avagy így szólok Dáviddal: „Hadd szidalmazzon, mert az Úr mondotta néki: Szidalmazzad Dávidot; és ki mondhatja néki: Miért míveled ezt?” „Netalán reátekint az Úr az én nyomorúságomra, és jóval fizet még ma nékem az Úr az ő átka helyett.” Dávid Símeiben is meglátta az Úr követét, az áldás szállás csinálóját. Hiszem-e, hogy néha az ördögök is tudnak angyali szolgálatot végezni, s Isten útegyengetői lenni?

Lehet, hogy úgy jön hozzám az Úr követe, mint Ananiás Saulhoz. /Ap.csel. 9:17-18./ Mikor kétségbe vagyok esve, mert látom, hogy eltévesztettem az egész életemet, mikor rettentő sötétség borul reám, s nincs, legalábbis nem látszik semerre kivezető út, mikor senki sem nyit rám ajtót, ő csendben hozzám lép, szeretettel atyafinak szólít, s kezét áldásra tárva hirdeti nékem a bűnbocsánatot, a nagy tisztogató eljövételét, óh ilyenkor könnyű felismerni az emberben az Úr követét, a testbe öltözött angyalt, s hinni, hogy vége az adventnek, itt van már, akit keresek, a bűntörlő Úr!

Bizonyal volt már Neked is találkozásod az Úr adventi követével. Miképp fogadtad őt? Bosszankodással, mikor ítéletet hirdetett, lekicsinylő, fitymáló hitetlenséggel, mikor vigasztalni akart, vagy az Úr követének járó tisztelettel és engedelmességgel? Hidd el, nem beszennyezni, hanem megtisztítani akar, nem elvesztésedre tör, hanem megmenteni jön!

2. Az emberi követ azonban csak útegyengetője annak a másik követnek, akit Úrnak és a szövetség követének nevez maga a Seregeknek Ura. A próféta csak homályosan érthette ezeknek a szavaknak az értelmét. Annyit tudott, hogy ez a titokzatos követ a Messiás. Mi már tudjuk, hogy az Úr Jézus Krisztus, Isten egyszülött Fia, akit azért küldött az Atya, a Seregeknek Ura, hogy megkeresse, megtisztítsa és megtartsa a bűnöst, aki elveszett. Ő az Új Szövetség közbenjárója, melyet a Golgota hegyén kötött Isten e világgal. Benne jött el az, akit várt, kívánt és keresett a bűnös ember. Ő a nagy tisztogató.

Malakiás, az Ó Testámentum utolsó alakja, egészen új testámentumi hangokat üt meg, mikor a Messiás tisztogató munkájáról beszél.

„Ítéletre indulok hozzátok, és gyors tanú leszek a szemfényvesztők ellen, a paráznák és hamisan esküvők ellen, és azok ellen, akik megrövidítik a munkásnak bérét, az özvegyet és árvát, és akik nyomorgatják az idegent, és nem félnek engem, azt mondja a Seregeknek Ura.” /5.v./ A szavával, a beszédével, az igéjével tisztít tehát, amint Jézus is mondja János 15:3-ban: „Ti már tiszták vagytok ama beszéd által, amelyet szóltam néktek.” Ez a beszéd kétélű, éles tör. Kivédhetetlen. A szem- és fültanú biztonságával olvassa fejünkre minden bűnünket, amit Isten és ember ellen elkövettünk. Még eleink bűnéért is minket szid össze: „Atyáitok idejétől fogva eltértetek rendeléseimtől és nem tartottátok meg azokat” /7.v./, szól hozzánk. Hidd el, hogy joga van hozzá! Nem kellett volna folytatnunk azt, amit atyáink elkezdték, s meg kellett volna tőlük tanulni nem a rosszat, hanem a jót, s ez bizony a mi bűnünk.

Alázzuk meg tehát magunkat, mikor Krisztus összeszid minket. Nem pusztító, hanem tisztító szándék van mögötte. Akkor meghalljuk egyszer magát az igazi tisztító szót is: Megbocsáttattak néked a te bűneid.

Azt is mondja a próféta a tisztogató Messiásról: „Olyan ő, mint az ötvösnek tüze és a ruhamosóknak lúgja.” /2.v./ Tűzzel, lúggal, szenvedéssel tisztogat tehát. Jézus is azt mondja János 15:2-ben a szőlővesszőről, hogy mindazt, amely gyümölcsöt terem, megtisztítja, hogy több gyümölcsöt teremjen. A vincellér metszőkése ugyanaz a kép Jézusnál, mint a prófétánál a tűz és lúg.

Hogyan fogadod a kést, a tüzet és a lúgot? Tudod-e Isten kezéből venni, vagy sorsszeszélynek tekinted, s lázadozol terhe ellen? Ne félj tőlök! Nem elemésztetni, hanem megtisztítani akarnak. A kés nem az életedre tör, hanem csak a fattyúhajtásoktól akar megszabadítani, amik gátolják életed kiteljesedését. A tűz nem porrá akar égetni, csak a salakot akarja kiolvasztani belőled, hogy tiszta nemes fény, arany és ezüst legyen belőled. A lúg nem megenni akarja életed szövetét, csak a piszkot akarja kivenni belőled. Persze, hogy aki rugódozik a szenvedés szolgálata ellen, az nem fog, mert nem tud megtisztulni benne, de aki alázattal elfogadja, annak lesz tűzben megpróbált aranya.

A Messiásnak egy tisztító munkájáról azonban még nem tud a próféta. Mi azonban már tudunk arról, hogy Jézus Krisztusnak, az Isten Fiának vére megtisztít minket minden bűntől. /I. János: 1-7./ Hallod? Minden bűntől! Attól is, amit legyőzhetetlennek látsz önmagadnál és megbocsáthatatlannak Isten előtt. Ez a Bárány vérének evangéliuma.

Megtisztulásra minden embernek szüksége van. Nem csak az Istentől távollevőknek, hanem a Hozzá közellevőknek is. Sőt, minél közelebb vagyok Hozzá, annál inkább rászorulok a tisztogatásra. A próféta is külön kiemeli Lévi fiait, az istentisztelet szolgáit, az oltár körül forgolódot, mint akiket az Úr különösen is meg akar tisztítani. Neked is, nekem is meg kell tehát tisztulnom!

De ha nem? Akkor az Úr nem engem tisztít meg a bűntől, hanem tőlem tisztítja meg az Ő népét. Nem célja, hogy megemésszen, de ha nem tisztulok meg, megemésztetem, s ezért csak magamra vethetek. Az Úr tisztítani és nem pusztítani akar, de ha nem vállalom alázatosan és jó szívvel tisztogató munkáját, elpusztításomra jön. Jön az Úr. Ítéletre indul, de kegyelem és tisztulás lehet belőle. Rajtam áll, hogy mi lesz belőle. Ámen.